

Mariborski

Večernik

Leto III. (X.), šte. 89

Maribor, petek 19. aprila 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak "Jutra" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Veliki prosvetni program vlade

VEROUK BO IZLOČEN IZ ŠOLSKE GA POUKA IN PREPUŠČEN CERKVAM SAMIM. — ENOTEN PROGRAM ZA VSO DRŽAVO.

BEOGRAD, 19. aprila. Včeraj je glavna komisija prosvetnega ministristva na podlagi večletnega študija in raznih elaboratov dokončala veliki naučni program vlade, ki bo tvoril podlago za ves pouk na vseh učnih zavodih naše države. V komisiji so bili zastopani poleg zastopnikov prosvetnega ministristva tudi najboljši pedagogi in intelektualci kraljevine. V velikem okviru sestavljeni naučni program se bavi s temeljnimi načeli pouka in stremi za tem, da se učni načrti v glavnem unificirajo za vso državo. Ves pouk se bo moral vršiti strogo v duhu narodnega in državnega edinstva.

Program je bil sprejet v glavni komisiji soglasno. Pomisleki so nastali le radi vprašanja pouka v verouku. Pri tej priliki so se pojavile resne

tendence na novih temeljih. Izhajajoč iz stališča, da je vera privatna stvar posameznika, je bil stavljen predlog, da naj se verouk iz šole izloči in popolnoma prepusti posameznim cerkvam v lastnem delokrogu. Naučni program pa določa, da se uvede poučevanje verouka sporazumno med cerkvami in občinami in torej izloči iz učnega reda. Za vzgled je služil italijanski naučni program, ki upošteva tudi med Vatikanom in Kvirinalom sklenjeni konkordat.

Zato se domneva, da Vatikan ne bo delal temu jugoslovanskemu naučnemu programu nobenih težkoč, ker obstoja že analogon. Cerkev na bo, kar se tiče poučevanja verouka, potem še bolj prosta kakor doslej, ker ne bo navezana niti na učni red in njega določila, še manj pa na učne ure.

Reparacijska konferenca razbita

ZAVEZNIKI ODKLONILI NEMŠKI PREDLOG. — NEMŠKA DELEGACIJA NATO ZAPUSTILA KONFERENCO.

PARIZ, 19. aprila. Reparacijska konferenca se je včeraj pod predsedstvom angleškega delegata Revelstokeja bavila s spomenico nemške delegacije glede plačevanja reparacij. Dr. Schacht je pri tej priliki izjavil, da bi mogel le pod gotovimi pogoji prekoračiti nemški predlog, ki določa 37 letno plačevanje po 1.650 milijonov mark. Tako bi Nemčija v tem slučaju zahtevala vrnitev svojih bivših kolonij, opustitev gdanskega koridorja, priključitev Gdanskega Nemčiji, takojšnje izpraznitev Porenja, odstop provinc v poljskem delu Pomorjanske, kjer se goji poljedelstvo, ter ureditev gornje-Slezijskega vprašanja v prid Nemčiji.

Ker nemška delegacija formalno ni hotela popustiti od svoje ponudbe 37 anuitet po 1650 milijonov mark, so zavezniki izjavili, da je nemška ponudba nesprejemljiva. Nemška delegacija je nato odgovorila, da se ne more več udeleževati dela na konferenci reparacijskih strokovnjakov. Zastopniki upniških dr-

žav bodo imeli še eno sejo, da sestavijo poročilo o neuspehu svoje misije in ugotovijo, da ni bilo mogoče doseči z nemško delegacijo rešitve reparacijskega problema.

Konferenca se je razbila predvsem zato, ker nemška delegacija ni pristala na zvišanje Dawesovih anuitet. Francozi naglašajo, da so zavezniki ves čas kazali skrajno popustljivost, dočim so Nemci naenkrat postavili konferenco pred ultimatum. Nemški politični krogi pa zatrjujejo, da še ni prišel čas za končno veljavno rešitev reparacijskega problema. Vprašanje da je tako zapleteno, da je v prvem naskoku ni bilo mogoče rešiti.

BERLIN, 19. aprila. Tukajšnje časopisje naglašja soglasno, da so delegati upniških držav fiasko reparacijske konference sistematično pripravljali, da bi mogli zvrniti vso odgovornost na Nemčijo in ustvariti položaj, da bi se nemška reparacijska plačevanja lahko izterjevala s še večjo brezobzirnostjo.

Temeljita reorganizacija ministrstev

BEOGRAD, 19. aprila. Po zanesljivih informacijah bo izvedena reorganizacija ministrstev sledeče: Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravstvo bo imelo 3 oddelke: za splošne zadeve, za delavska vprašanja in za higijeno. Poljedelsko ministristvo bo obstojalo iz dosedanjih 5 oddelkov in enega novega za agrarno-pravna vprašanja. Justično ministristvo bo obsegalo oddelke za: bogočastje, kazenske stvari, civilno pravo in računovodstvo ter oddelke za zakone in njih izvedbo. Finančno ministristvo bo preurejeno po najmodernejših bančno-tehničnih navodilih, istotako zunanje ministristvo, pri čemur bo služilo kot vzgled reorganizirano zunanje ministristvo avstrijske republike. V notranjem ministristvu bodo opuščeni vsi dosedanja provincialni oddelki, ki bodo združen v

politični departmâ. Ministristvo za javna dela ostane nedotaknjeno, istotako trgovinsko ministristvo, a s to razliko, da bo kompetenca slednjega znatno razširjena. V ministristvu za šume in rudnike bodo obe generalni direkciji ukinjeni, v prosvetnem ministristvu pa bodo ustanovljene takozvane srezke šolske institucije.

Ministra dr. Srškič in dr. Frangeš sta imela danes razgovor, ki je bil v zvezi z izvedbo teh reformnih načrtov.

Preokret v avstrijski vladni krizi

DUNAJ, 18. aprila. Vest, da je sedaj v predju kandidatura predariskega deželnega glavarja dr. Enderja za avstrijskega zveznega predsednika, je izzvala v Nemčiji zelo slab odziv, kar je potrdil tudi nemški poslanik na

Dunaju, grof Lerchenfeld. Dr. Ender je namreč znan kot neizprosni nasprotnik priključitve Avstrije k Nemčiji in zato po nemškem mnenju ni pripravna oseba za voditelja vlade. Prav posebno pa mu zamerijo v Nemčiji njegov nedavni govor, v katerem je silovito napadel pruske turiste radi njihovega dozdevnega nemoralnega vedenja in slabega vplivanja na dobro predarisko ljudstvo.

Novi albanski zunanji minister

BEOGRAD, 19. aprila. Kralj Zogu je včeraj podpisal ukaz, s katerim je imenovan dosedanja albanski poslanik na našem dvoru, Rauf Tico, za zunanjega ministra. Kdo bo njegov naslednik pri beograjskem poslaništvu, še ni določeno.

Štiri osebe zgorele

BUDIMPEŠTA, 19. aprila. V gospodarskem poslopiju posestnika Davida v Nagykanizsi je nastal požar, ki se je bliskovito razširil in v kratkem vpe pelil 4 velike objekte. Štiri osebe so bile presenečene v spanju in so našle strašno smrt v plamenih.

Kako upliiva klima na hrano?

Zglašamo se, če čitamo v potopisih ali časopisih, kako se hranijo razni primitivni narod z jedmi, po katerih bi nam postalo slabo. Če pa premotrimo stvar kritično in si predočimo razmere, v katerih ti narodi žive, nam je takoj razumljivo, da je to naravno in da narava sama tako očitira. Potem vidimo, da smo se po krivici zglašali nad Eskimi, da so divjaki in brez ukusa, ker jedo surovo ribje meso. Pozabili smo, da so Eskimi celo življenje v ledenih pustinja, med gorami ledu. Mi v Evropi, v civiliziranih deželah, kjer je priroda blaga, si težko predstavljamo kraje, kjer je Fridtjof Nansen — kakor pripoveduje — po nekaj dneh bivanja v Gronlandiji občutil — on in vsi člani njegove ekspedicije — veliko željo po zelo mastni hrani. Surovo maslo so jedli tam kakor biskviti. To pomeni, da jim je hladna in vlažna klima severa izčrpala telo, ki je za nadomestilo toplote zahtevalo čim največ masti. V južnih krajih, n. pr. v Italiji, Grški, in obalah severne Afrike, se ljudje manj hranijo z mesom, ampak zvečine s sočvijem, polento, zelenjem, testeninami. Napolitanec je zadovoljen in sit, če se naje makaronov ali polente. Arabec je samo bob. Ako bi ga jedel Laponec, bi umrl lakote. V tropskih krajih, kjer strahovito pripeka sonce, se zamorci hranijo večinoma z rastlinskimi produkti. Mesu je za zamorca velika poslastica. Če se nahranijo z mastnim mesom, navadno obole in koža jim je posipana z izpuščaji.

Najmanj analfabetov

med svemi svetovnimi mesti ima Praga. V Pragi je samo 0.67% analfabetov, dočim jih ima Dunaj 2.04%, Pariz 3.36%, Budimpešta 4.7%, Rim 10.80% itd. Na zadnjem mestu je Teheran z 82.17% nepismenih.

Nogo si je zlomil.

V sredo popoldne si je na Pobrežju v Mejni ulici 71 letni posestnik Božič Nikola zlomil levo nogo. Rešilni oddelk mu je nudil prvo pomoč in ga odpremil v bolnico. —

Ekonomski ofenziva novega proti staremu svetu?

Skozi svetovno časopisje Nemčije, Francije in deloma drugih evropskih držav je te dni završal hud vihar: napoveduje se ekonomska vojna Amerike proti Evropi, novega proti staremu svetu. Kaj se je zgodilo, kar bi opravičevalo ta krik strahu in ogorčenja evropskega javnega mnenja? Evo:

Ameriška industrijska skupina General Motors je nedavno kupila tvornice Oppel v Rüsselsheimu pri Frankfurtu v Nemčiji za 125 milijonov zlatih mark. Transakcija se različno tolmači. Nekateri trdijo, da se hoče ameriška tvornica na ta način izogniti carinskim zaprekam, ki so ji doslej onemogočale uspešno prodiranje na nemški in evropski trg. Drugi zopet so mnenja, da se hoče General Motors spustiti v odločilno fazo borbe s Fordom, ki baš sedaj snuje novo tvornico v Dagenhamu na Angleškem. V splošnem pa si je francoski in ostalo javno mnenje Evrope edino v domnevi, da je transakcija z Oppelom pričetek velike ofenzive iz Amerike proti celokupni evropski industriji.

Ta ofenziva je tim nevarnejša, ker ne rezultira iz nasičenosti ameriškega trga daš se Amerika zadnje čase vedno bolj zapira z barjerami proti uvozu iz starega sveta. Predsednik generalne federacije francoske produkcije je nedavno javno v časopisju protestiral proti novemu povišanju carinskih postavk v Ameriki in izrekel bolazen pred vedno naraščajočim prodiranjem gotovih ameriških industrij na evropski trg, zlasti industrije mehkih in ribjih konzerv, suhega sadja, filmske industrije, avtomobilske industrije itd. Statistika kaže, da je izvoz Amerike v prvih dveh mesecih 1929 narasel napram istim mesecem v l. 1928 za 20% in je Amerika izvozila v teh dveh mesecih letos za 105 milijonov dolarjev avtomobilov napram 66 milijonov v istih mesecih l. 1928. Francozi se boje, da bo ameriški General Motors s svojimi luksuznimi Cadillaci in Lassali s svojimi srednjimi vozovi Buick, Oakland in Pontiac ter s svojim popularnim Chevroletom prodrli na francoski trg. Kaj pomenijo — tako vzklika predsednik Generalne federacije francoske produkcije — največje francoske avtomobilske industrije v primeri z največjo svetovno družbo, koje kapital znaša eno in četrt milijarde dolarjev in ki ima letno nad 300 milijonov dolarjev čistega dobička, torej 7 milijard frankov napram 1 milijardi največjega francoskega podjetja?!

Pričenja se torej doba velike ekonomske borbe dveh svetov. Ta borba tudi za nas ne more biti brez interesa. Kakor povprečen človek na prvi hip morda domneva, da bo ameriška konkurenca povzročila pocenitev predmetov, zlasti avtomobilov, tako pa na drugi strani poznamo praktične Američane kot ljudi — bi rekel — brez srca in brez duše, ki vidi samo svoj interes. In propast evropske industrije gotovo ni tudi v našem interesu.

Za povzdigo tujskega prometa v Mariboru

HOTELSKO VPRAŠANJE. — RESTAVRACIJA NA KALVARIJI.

Lepota naše slovenske zemlje nas je po vojni sama opozorila na novo pridobitno panogo — na tujski promet. Vse to in še mnogo več kakor imamo danes, smo imeli tudi že prej, a izrabiti nismo mogli in tudi nismo znali. Mislili smo, da se bavijo s tujskim prometom lahko samo Švica in Italija. Povojna doba nam je šele nekako odprla oči in preko noči je postala tudi naša Slovenija dežela tujskega prometa. Led je prebit tudi že v inozemstvu in naše ime se vedno bolj pogostoma čuje.

Prvi koraki v tem oziru so bili storjeni seveda na Kranjskem, na Gorenjskem. V mariborski oblasti smo se pričeli razmeroma pozno zanimati za tujski promet, a tudi tu je prišel baš Maribor s Pohorjem in Dravsko dolino zadnji na vrsto. S sistematično propagando smo pričeli šele pred dobrim letom, a do prave akcije pravzaprav sploh še nismo prišli. In vendar ima naše mesto vse potrebne zunanje pogoje, da postane središče živalnega tujskega prometa v severnem delu Slovenije. Da pa to postane in da bo moglo svojo nalogo izvrševati, mu manjka še mnogo naprav.

Velika napaka Maribora je bila in je deloma tudi še danes, da nima niti enega večjega in res reprezentativnega hotela, ki bi mogel nuditi tujcem vse one ugodnosti, katerih so vajeni v drugih tujsko-prometnih centrih. Do nedavna skoraj še za domači, normalni promet, nismo imeli na razpolago dovolj tujskih sob. Iz zadrege nas je rešil šele novi Osetov hotel v palači Pokojniškega za vodo, letos se mu bodo pridružili pa še povečani hotel »Črni orel« (ki naj bi se ob tej priliki prekrstil v »belega«) in novi trakt Streharjeve kavarne s tujskimi sobami. Tako bomo s tujskimi sobami zaenkrat zadostno preskrbljeni, čeprav s tem vprašanje velikega, zares reprezentativnega hotela še tudi ne bo rešeno. Velika škoda je, da ni prišlo do uredničenja načrtov Bergovega hotela na Glavnem trgu.

Drugi veliki nedostatek Maribora je pomanjkanje velikega periferičnega cen-

tra in razgledišča. Maribor leži ves na ravnini in je od tu torej nepregleden. Tujec, ki pride v naše mesto in hodi samo po glavnih ulicah, ne dobi pravega utisa o Mariboru; njegova lepa lega in okolica mu pa ostaneta popolnoma nepoznani. Edina točka, ki bi lahko vršila ono vlogo, katero vrši v Ljubljani Grad, bi bila Kalvarija, a manjka ji prikladen dostop in manjka ji tudi, kar je enako važno, okrepevališče in počivališče. Naravnost neverjetno je, da je ugodna lega Kalvarije ostala še vse do danes neizrabljena in je to za naše mesto in za pospeševanje tujskega prometa velik nedostatek.

Pred leti že se je pojavil predlog, da se zgradi na Kalvariji švicarija. Kolikor se spominjamo, je bilo v mestnem občinskem svetu to tudi že sklenjeno, do izvršitve pa še ni prišlo in je ta stvar, kakor se zdi, zaenkrat sploh zaspala. To je velika škoda in napaka, zato mislimo, da bi se morali merodajni faktorji takoj lotiti obnovitve in realizacije te zamisli. Vendar pa smo mnenja, da bi zgraditev same švicarije še ne zadostovala. Na Kalvarijo spada brez dvoma popolna restavracija, ki bi imela za pol letje veliko proti mestu odprto verando, za pomlad, jesen in zimo pa zračno dvorano z velikimi okni, ki bi nudila iz toplega prostora nezadržan pogled na mesto ter na vso njegovo okolico. Razen tega bi pa bilo treba poskrbeti tudi za nov dohod do te restavracije in bi bilo v ta namen najboljšo preurediti, razširiti in oplešati pot od parka do vznožja, od tam pa zgraditi stopnišče iz betona, kakršno je zgradil Split na Marjan. Z nasadi ob stopnišču in na vrhu bi se dalo vsej okolici lahko zelo prijazno in privlačno lice.

Na uresničenje tega načrta bo treba na vsak način pričeti misliti, ker je to nujna zahteva za povečanje tujskega prometa. Ko bodo izvršene te naloge, bo pa treba misliti tudi na to, da se uredi vsa Dravska dolina od Limbuša do Dravograda za tujski promet.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 19. aprila ob 15. uri »Janko in Metka«. **Otroška predstava.**

Sobota, 20. aprila ob 20. uri »Grof Luksemburški« ab. A. Kuponi.

Nedelja, 21. aprila ob 20. uri »Adieu Mimi«. Znižane cene. Kuponi.

Ponedeljek, 22. aprila. Zaprto.

Torek, 23. aprila. Zaprto.

Sreda, 24. aprila ob 20. uri »Tat«. ab. B.

Premijera. **Gostovanje ge. Viko Podgorske in g. Hinko Nučiča.**

Tujsko gledališče: Ponedeljek, 23. aprila ob 20. uri »Charleyeva teta«. Gostovanje **Mariborčanov in g. Daneša.**

Nedelja v marib. gledališču. V nedeljo, 21. aprila se vprizori samo ena predstava in to letošnji operetni šlager »Adieu Mimi« ob znižanih cenah.

Večer pisateljev, delujočih na ozemlju mariborske oblasti, se bo vršil v sredo, 15. maja, na kar opozarjamo že danes mariborsko občinstvo.

Gostovanje ge. Podgorske in g. Nučiča v mariborskem gledališču se bo vršil v sredo, 24. aprila. Kakor javljeno, nastopita oba odlična gosta v efektnejem Bernsteinovem »Tatu« in bo to njihov prvi nastop v Mariboru po osmih letih. Ker bo pri tej priliki gledališče gotovo razprodano, priporočamo nakup vstopnic v predprodaji.

Koncert Glasbene Matice

Dva zbor in dva dirigenta.

Če nastopi Glasbena Matica na svojih koncertih, vsak obiskovalec upravičeno pričakuje nekaj boljšega, nevsakdanjega, vsak čaka na poseben užitek. In Matica se res trudi, da nudi svojim prijateljem nekaj izrednega. Tudi tokrat ne bi rada delala izjeme. Na vsak način je poskrbela, da bo vsak obiskovalec prišel na svoj račun. Pele se bodo namreč mo-

derne, še od nikogar pete pesmi, krasno doneči ženski in moški zbori ter pravi biseri narodnih pesmi. Ni namreč bolj dolgočasnega koncerta, kakor če so vse pesmi komponirane po enem brdu in se ves večer slišijo samo sorodne melodije. Spored mora biti pester in tak bo na Matičnem koncertu. Učiteljski zbor je pel sijajno Adamičevo kompozicijo »Kato«, kdor jo je slišal tam, jo bo mogel primerjati z Matično, ki jo bo proizvajalo okrog 50 dam. Razun »Kate« se pojeta še dva srčkana Adamičeva zborja, ki bo jih ljubljanska Matica pela na svoji francoski turneji in sicer »Lepa Jana« in »Za njega vse pretrpi«. Tudi dva Devova zborja koroških narodnih »Strašno grmi se in bliska« in »Vigred«, ki se nista nikjer še pela, bo podala na svojem koncertu. In kar je najbolj zanimivo, g. ss. Dev bo tudi nastopil s svojim zborom, ki je pred 10 leti popeval pod njegovo taktirko. Vsekakor bo to nad vse zanimiv večer. Maribor ga dosejati še ni doživel.

Vestnik ljubljanskega velesajma je izšel. Izdala in založila ga je reklama »Saturn«, Ljubljana. Revija prinaša več aktualnih gospodarskih člankov, o radiu, sportu, turistikki itd., krasi pa jo tudi mnogo zelo lepih slik. Tisk je čist in v modernem slogu. Revija je interesantom pri uradu velesajma brezplačno na razpolago. V isti založbi izide ob otvoritvi velesajma tudi letošnji uradni katalog velesajma.

Poset Adac-a v Mariboru.

Vsem, ki so pripomogli z vztrajnim in umnim delom in s svojo navzočnostjo, da se je izvršil poset čislanih gostov iz Nemčije na tako dostojen način, s čemur je postal naš lep Maribor v veliki nemški državi tako dobro poznan, kakor dosedaj Ljubljana in Zagreb, izreka odbor mariborske sekcije Avtomobilskega kluba kraljevine SHS iskreno zahvalo.

Mariborski in dnevni drobiž

Tečaj za gradnjo aeroplanskih modelov.

Tečaj za gradnjo aeroplanskih modelov, ki ga je priredil mariborski Aero-klub, je vzbudil med srednješolsko mladino veliko zanimanje. Prvim predavanjem je prisostvovalo do 200 dijakov, včeraj popoldne pa je skupina z realke vršila nad Trem ribniki poizkuse z dobavljenimi modeli. Poizkusi so uspeli zadovoljivo in zanimanje še povečali. Ponesrečil pa se je poizkus s hidroplanom, kateremu je odrekel motor. Udeleženci tečaja bodo prihodnji teden sami pričeli z izdelavo modelov, ki jih bo Aero-klub razstavil. Vršila se bodo tudi tekmovanja, za najboljše modele pa bodo konstrukterji prejeli nagrade.

Vojaški koncert v parku.

Mariborska vojna muzika priredi v nedeljo dopoldne v parku svoj prvi letošnji pomladanski koncert. Program je sledeči: 1. Knitl: Slavnostna koračnica. 2. Parma: Triglavske rože (valček). 3. Miler: Tereza Kroneš (uvertura). 4. Massenot: fantazija iz opere »Werter«. 5. Binički: Mijatovke (potpuri). 6. Vačkar: Osvobojenje (koračnica).

Smuk po — vodi!

To je menda najnovejši izum v našem športnem svetu. Včeraj popoldne smo namreč izsledili na Dravi nasproti Studentem prvega povodnega smučarja, kako se uspešno trenira za povodni smuk. Te vodne smučke, ki so prav za prav silno enostavne konstrukcije, so izum mariborskega rojaka g. Karla Namestnika, ki je o svojem izumu že lani obvestil inozemski tisk, ko je delal poskuse na Donavi. Po našem mnenju bo ta športna novost, ki je prav za prav dobro zreguliran splav »en miniature« — obstoječ iz dveh deščic, ki se kakor smučke pritrjujejo na noge z jermeni — posebnost letošnje kopalne sezone. Sicer pa je dvomljivo, če bo ta novost prodrla; kajti vodne smučke so dražje kakor tak ozek čolnček, brez katerega si mariborskega poletja niti zamisliti ne moremo. — Videli bomo, kako se bo ta stvar obnesla; vsekakor pa bo do smuških tekem na Dravi še precej Drave steklo naprej.

Pri glavni gasilski in reševalni vaji, ki bo v nedeljo, 21. t. m. ob 10. dop. na vseh objektih mestne plinarne, bo nastopilo vse moštvo avtomobiliziranih gasilcev ter kompletni rešilni tren. Uporabile se bodo vse tri turbine in tudi velika parna brizgalna bo stopila v akcijo. Velezanimivi vaji bo prisostvoval tudi župan dr. Juvan.

Rešilni avto — rojstna hiša.

V sredo se je dogodil v Mariboru nenavaden slučaj. Soproga poštnega uradnika, 25 letna J. S. iz Livade pri Novi vasi je ob priliki, ko so jo odpemili v porodišnico — v rešilnem avtu povila zdravo, krepko dekletce, ki je sedaj v velikih škripcih radi svoje rojstne hiše, ki služi tako mnogoterim in raznoličnim človekoljubnim svrham. Ko bo odrasla in doživela 1000 tednov, bodo pač prav storili svojci, da se pobrigajo za njeno rojstno »hišo«, ki bo takrat že v kaki ropotarnici. Mali državljanki s čudno rojstno hišo želimo vso srečo v življenju.

Most se podira.

Leseni most na cesti med Meljerm in Sv. Petrom se je včeraj popoldne udrl. Ko ga je pasiral težko natovoren dvovprežni voz, je zazijala v mostu meter dolga in 70 cm široka odprtina, ki onemogoča vsakršen promet. Debela plast gramoz se je skozi strohnelo podlago pogrezala v izsušeno strugo. Na lice mesta je prišla komisija mestnega stavbenega urada, ki je ukrenila vse potrebno, da se zagaruje osebna varnost in čim prej odstrani prometna ovira.

Riziko dela.

Med dnevnimi nezgodami pri delu je danes omeniti sledeče: 25letni čevljarški pomočnik Jus Avgust iz Radvanja se je pri delu zabodel s čevljarškim šilom v gornji lakot. Moral je iskati zdravniške pomoči. — 28 letni mizarški pomočnik Ivan Kristjan je prišel z desno roko v skobelnik, ki mu je desno dlan precej razmesaril. Tudi njemu je rešilni oddelek nudil prvo pomoč.

Nasilni hlapec.

Včeraj so aretirali hlapca Romana Alta, ki se je vinjen brez vsakršnega povoda lotil Alojzije K. v kuhinji neke mariborske gostilne. Bil jo je po glavi in jo davil. Nasilneža so domači in gostje komaj ukrotili, stražnik pa ga je odpeljal na stražnico. Zagovarjati se bo moral pred sodiščem.

Gospodarja je ogoljufal

neki pekovski pomočnik, ki se je pomudil v službo pekovskemu mojstru Ivanu Proselcu v Jezdarski ulici, Ker ni imel pri sebi delavske knjižice, mu je gospodar naročil, da se predstavi naslednjega dne. Vendar mu je zaupal košaro pečlva ki bi ga naj razpečal odjemalcem. Toda mladenič, ki se je izdajal za pomočnika, je odšel z zaupanim blagom, a se ni vrnil. Domneva se, da se je iz sleparskih na menov ponudil pekovskemu mojstru in že prvi dan zlorabil njegovo zaupanje. Policija zasleduje nepoštenjaka, ki je mojstra oškodoval za 110 Din. —

Drzna tatvina.

V neki tukajšnji kavarni je v minuli noči uglednemu mariborskemu trgovcu zmanjkala znatna vsota gotovine 4500.-Din. Osebe, ki so se nahajale v veseli družbi, je policija zasliševala, vendar zagoltno tatvino še ni mogla pojasniti.

Poizkušen samomor Mariborčanke?

V Sisku se je pred dnevi hotela z veronalom zastrupiti neka Elza Brüner, ki je tamkajšnjim oblastim izjavila, da je iz Maribora. Tukajšnjemu policijskemu komisarijatu pa je obupana samomorilka neznanana in ni pristojna v Maribor.

Žabice so priskakljale ...

Današnji postni trg je bil za eno gurmansko specialiteto bogatejši. Po dolgem čakanju so dospeli prvi žabji kraki na naš trg. Cena 2.50 Din »venček« od 6 okusno belih bederc ni bila pretirana; kajti lov na žabe in čiščenje krakov zahteva potrpljenje in — prakse. Ni čuda, da je bil od 6 škafov te postne specialitete do pred 10. uro prodan zadnji krak. Najbolj so se zanimali za to robo petičnejši sloji in hotelske kuhinje. Na zadnje, ko je bilo naprodaj le še nekaj vencev, je med kupovalci prišlo do prekanja, katero pa so prodajalci rešili po pravilu: Kdor prej pride, prej melje. —

Prijeti tihotapci.

V Slovenski Bistrici so včeraj finančni organi prišli na sled tihotapski družbi, ki je prišla razočaravati vtihotapljen saharin. Aretirali so Josipino Majer iz Pernice iz sreza Prevalje in njeno sotrudnico, dočim je tretji član omenjene družbe, mož aretirane Icsipine odrinil z avtobusom v Maribor. Sledil mu je finančni organ, toda Majer se je v avtobusu aretaciji upiral in se tudi ni hotel legitimirati. Finančni organ ga je spremljal v Maribor, kjer je osumljenca aretiral stražnik. Osumljence zanika soudeležbo in tudi trdi, da njegova žena ni imela saharina, pač pa ona tretja spremljevalka, katere ne pozna. V Bistrici se ji namreč zaplenilo 10 kg saharina. V koliko pa sta zakorca Majer v zvezi s tihotapsko zadevo, bo ugotovila preiskava.

Vlomi v Lahteršpergu

postajajo zadnji čas zelo pogostni. Gre najbrž za dobro organizirano vlomsko družbo, ki izrablja okolnost, da nima ta občina več orožniške postaje. — Včeraj proti jutru so imeli občani zopet neprijeten obisk. V trgovino g. Rižnarja so se priplazili skozi okno tatovi ter si nemoteno nabasali svoje rokomavharske blage s špecerijami in raznim blagom v vrednosti okrog 2000 Din. Storilci so domnevno isti, ki so pred tednom dni vlomili v trgovino g. Girstmayerja.

Na cesti je omedlel.

Pri tovarni Ježek je na Meljski cesti omedlel vpokojeni poštni uradnik 67 letni Mihael Jezovšek. Na telefonski poziv je prispel na kraj nezgode rešilni avto ter ga odpemil domov. —

Kap jo zadela

39letno Elo Stanterjevo iz Koroške ceste. Rešilni oddelek jo je odpeljal v splošno bolnico. —

Dr. med. Klara Kukovec

je odpotovala in se vrne sredi maja.

Mehikanski generali

USODO MEHIKE ODLOČUJEJO VOJAŠKI MOGOTCI. — KAKO NASTAJAJO NAJVIŠJI VOJAŠKI DOSTOJANSTVENIKI. — DEŽELA VEČNIH NEMIROV IN STRAHOT.

Meksikanski predsedniki, ministri, poslanci in senatorji, torej politiki sploh, so po večini generali, ki zastopajo najrazličnejše stranke. Reakcionarji, klerikalci, socialisti, agrarci, komunisti in boljševiki imajo svoje zastopnike v generalih, ki skušajo s svojim vojaštvom ali deliti ali združevati veleposestva ali pa eksploatirati ogromne petrolejske vrelce. Njih podpirajo angleške in ameriške družbe, ki zasledujejo različne gospodarske interese. Večina teh voditeljev so mladi ljudje, kajti meksikanski politiki ne utegnejo doseči visoke starosti. Ponosni, razburilivi, častihlepni in oboroženi z nabitimi samokresi, pomenijo za deželo stalno nevarnost. Malo jih je, ki so generalsko čast dosegli rednim potom v vojaških vrstah. Po večini pričnejo svojo karijero kot voditelji razbojniških tolp, ki se v številnih revolucijah okoristijo s srečno izbiro nasprotujočih se vojskovodij, katerim se s svojimi banditi pridružijo v odločilnih momentih. Nekateri pa se tudi sami okličejo za generale, kar jim zmagovite vlade brez nadaljnega priznanja, ako so jih v bojih podpirali. Mnogi seveda postanejo tudi žrtve častihlepija poprej kakor pa so se jim izpolnile želje. Vendar čaka slehernega ista usoda prej ali slej. Meksikanski generali so najrazličnejših stanov: učitelji, obrtniki, veleposestniki, semeniščniki, novinarji, sodniki ali karkoli. Kljub temu se jih ne sme ceniti kot slavnate može, ki jih je na njih položaj dvignilo naključje. Njih hrabrost je neoporečna, ako pomislimo, da večina med njimi ne umrje naravne smrti. Meksikanske oficirje ne nadlegujejo agenti zavovalnic. Posledica hrabrosti voditeljev pa je priznavanje moči in odklanjanje pravice.

Časi generalskih vlad so za Mehiko najusodnejši in nastopajo redno, kadar so diktatorji šibki, neodločni in nesposobni, da bi si podredili številne voditelje, ki bi morali služiti njim in interesom diktatorja ter njegovih pri-

stašev. Vzroke velikih nerednosti in stalnih prevratov je iskati tudi v tem, da je polovica prebivalstva nepismena, ena tretjina pa čistih Indijancev. Sedaj je razumljivo, da v 29. letih meksikanske samostojnosti ni bil še noben predsednik izvoljen od naroda. Posledica nevzdržnega stanja je sklicevanje predsednikov na število bajonetov in strojnih pušk, ki jih upravičujejo na vodstvo države. V slučajih, da so se skupine porazdelile v približno enake vojaške edinice, trajajo nemiri in bitke, dokler ne uspe enemu izmed voditeljev, da pridobi od nasprotnikov zase nekoliko odpadnikov, ki so deležni najvišjih vojaških časti. Tako je vir novih generalov neizčrpen in zмага na strani močnejšega. Doba miru in s tem tudi doba napredka, nastopi, kadar se povzpne na diktatorsko mesto energična osebnost, kakor je bil Porfirio Diaz, ki je daljšo dobo zasigural deželni mir. Meksikanski generalski hidri je dal posekati najnevarnejše glave, kar mu je zagotovilo daljšo vladavino. Sproti pa je odstranjal tudi take, ki bi mu utegnili postati nevarni. Uzakonil je vrsto predpisov, ki so mu dovoljevali popolnoma onemogočiti politične nasprotnike. Najhlažia kazen je bila smrtna obsodba. Porfirio Diaz pa je padel kot žrtev ameriških gospodarskih interesov. Sledil mu je liberalec Madero, ki je skušal vladati milejše in zmernejše, česar posledica so bile desetletne generalske bitke in vojne. Nič ni izpremenilo neznanega stanja, ko so se vlade polastili meksikanski organizirani delavci. Podlago nasilja so tvorili zopet generali delavstva, ki je bilo oboroženo, pa je služilo le njihovim svrham.

V zadnjih letih je krenilo nekoliko na bolje, ker sta se Calles in Obregon posluževala Diazovih metod. Oba sta največ pozornosti posvetila šolstvu, kajti zavedala sta se, da je prosvetitev naroda edino sredstvo, ki bo paraliziralo samovlado in nasilje generalov.

Ljubauna drama na Urbskem jezeru

CELOVEC, 18. aprila. V torek se je pripeljal pred restavracijo Schrottenburg ob Vrbskem jezeru, v bližini liške vojaške plavalne šole, mlad parček iz Beljaka, ki je krenil takoj na razgledni stolp. Ko sta prišla na malo teraso, je neznanec nenadoma oddal proti svoji tovarišici strel, ki jo je zadel v pljuča in jo takoj usmrtil. Nato je pogledal še sebi kroglo v glavo in se zgrudil nezavesten na tla. Izdihnil je, še predno je prišel rešilni oddelek. Po izvedbi v Beljaku so dognale, da je bila deklica hčerka pred kratkim v Beljaku umrlega brivca Weiša. Stara je bila 24 let. Neznanec pa je bil 21-letni strojni mehanik Alfred Feltzman z Dunaja, ki se je mudil v Beljaku že od 25. marca in je bil hud nevrastenik. Kaj je pravzaprav povzročilo to krvavo ljubavno dramo, pa še vedno ni ugotovljeno.

General Budjenij v nemilosti

VARŠAVA, 18. aprila. Po poročilih tukajšnjih listov iz Moskve, je prišlo med Stalinom in znanim konjiškim generalom Budjenijem do ostrega konflikta. General Budjenij se je odlikoval zlasti v bojih proti Kolčaku in Vranglu ter po svetovni vojni v vojni proti Poljski, ko je prodrl s svojimi četami skozi Poljsko skoro tik do nemške meje. Sedaj je odstavljen s svojega mesta in premeščen v kmetijski komisariat.

Pleme, ki pomori dvojčke

Pred sodiščem v Louis Trichardu v Južni Afriki se je morala nedavno zagovarjati neka članica plemena Barenta, ki je bila obtožena, da je s pomočjo svoje sestre umorila svoje dvojčke takoj po rojstvu. Kot priča je

bil zaslišan tudi poglavar plemena, Sentimoola, ki je izjavil, da je star običaj njegovega plemena, da pomori vse novorojenčke dvojčke. Strašni običaj izvira še iz dobe plemenskih bojev med domačini. Kadar je moralo prebivalstvo bežati, so moškimi ženske le težko sledile, ker so nosile svoje otroke na hrbtu. Ker pa se jim ni zdelo primerno, enega otroka rešiti, drugega pa izročiti sigurni smrti, je nastal običaj, da so oba umorili, vendar pa pri tem ni smela teči kri. Mati je morala — seveda z moževim dovoljenjem — sama izvršiti to grozno opravilo. Ako pa se kdo ni hotel poslužiti tega običaja, so ga za kazen izključili iz plemena. Sentimoola je izjavil končno, da je odprava tega strašnega običaja nemogoča stvar. Sodišče pa je bilo seveda drugačnega mnenja in je obsodilo tako morilko kakor njeno sestro v smrt na vešalih.

Smrt stoletnega srbskega starčka

V Zajedariju v Srbiji je umrl te dni trgovec Todor Jovanović, star 101 leto. Starček je čutil, da se mu bliža smrt in je zato zbral okrog sebe vso svojo rodbino, da se poslovijo od nje. Po slovesu od otrok in vnukov se je počasi vsedel v naslonjač in spustil svojo dušo. Umrl ni na posledicah kakih bolezni, temveč je nastopila smrt samo kot posledica starostne oslabelosti, ako solah moremo smatrati starost kot bolezen.

Student in njegov oče.

Diak: »Oče, ti si nisi misliti ne moreš kako malo se zmenim jaz za gospode profesorje!«

Oče: »Aha, sedaj šele si lahko razlagam, zakaj se ti ni zdelo vredno, da bi profesorju odgovoril na izpitno vprašanje.«

Sodobni literarni okus Parižanov

Znano je in jasno, da imajo različni narodi različni literarni okus. Naše čitatelje bo brezdvomno zanimalo, kaj čita sodobna Francija najraje. Angleški novinar H. J. Greenwall, ki si je nadel nalogo, da preštudira literarni okus vlemest, trdi, da čita sodobni Pariz najraje detektivske povesti in napete kriminalne romane, dočim sta n. pr. Berlin zavojevala pesnik Emil Ludvig in romanopisec Edgar Wallace. Francija pa ima svoj okus in — imenovani novinar je »ugotovil«, da za tema berlinskima ljubljencema v Parizu nikdo ali prav redko kdo povprašuje.

Samo nekateri najizobraženejši Francozi imajo (po mnenju Angleža seveda) pojmo o izvenfrancoskih literarnih pojavih, četudi je stara resnica, da poleg Rusov Francozi najraje čitajo. Okus Parižana se kaj hitro menja. Avtor, ki je danes »moda«, lahko doživi z drugo knjigo neverjeten fiasko. Franc. knjige so najcenejše v Evropi. Zato doživljajo posamezne izdaje neverjetno velike naklade. Sedaj kupujejo Francozi najbolj romanopisca Victorja Margueritte, čigar »Garconne« je doživela pred leti pravcati triumf, kakoršnega francoska knjiga ni zlepa vajena. Pariz je postal nanj kljub enostranski kritiki pozoren in njegova zadnja knjiga »Človeška žival« je že daleč preseгла naklado 150.000 izvodov. Njegovo predhodno delo, ki je prešlo celo Kalvarijo kritike, zvano »Moje telo je Tvoje« se še danes kupuje in povpraševanja ni konca ne kraja. Hudomušni Anglež trdi, da je k temu uspehu pripomogla pisatelju baš zlobna, tendenciozna kritika. Tudi Emanuel Bourcier je našel izvrstno konjunkturo s pariško publiko. Napisal je roman »Kletka za žene«, ki je v enem letu doživel naklado čez 160.000 izvodov. Izredno razširjeni so še Pierre Benoit, Maurice Dekobra, Paul Morand in Giraudoux, ki se zelo mnogo čitajo. Marsikateri teh sedaj »modernih« je prestopil ozke meje Gallie, kar je tudi nam Slovencem dovolj znano.

Državna visoka šola za telesno vzgojo v Rusiji

je bila ustanovljena 1. 1918. Rektor je bivši češki sokolski delavec A. Zikmund. Ima 4 oddelke: oddelek za študiranje vseh vprašanj, ki so v zvezi s telesno vzgojo, ima antropomorfski, fiziološki, psihotehnični in podobne laboratorije; oddelek za dajanje poukov in nasvetov posameznikom in skupinam v vprašanih telesne vzgoje; oddelek za odgojo učiteljev telesnih vaj itd. Tečajji so štiriletni, poleg tega so tudi krajši tečajji za zdravniške, učitelje, vaditelje in trenerje. Centralni zavod ima svoj stadion, telovadnice, knjižnice, klinike itd. Tekom 10 let se je izcimil poseben sovjetski telovadni sistem. Iz zavoda je izšlo že nad 1500 telovadskih delavcev, izmed teh jih je 17 dovršilo štiriletni tečaj. Pogoji za sprejem v štiriletni tečaj je dovršena srednja šola. Ker je materija za ta tečaj ogromna, ga nameravajo podaljšati na 5 let. Na zavodu deluje 50 znanstvenikov: profesorji, docenti, učitelji in asistenti. Absolventi štiriletnega tečaja istotako lahko postanejo docenti in profesorji na zavodu ali pa inšpektorji telesne vzgoje na učnih zavodih itd. Znanstvena dela zavoda so že prevedena v francoščino, nemščino, švedščino in češčino. Zavod namerava tudi izdati svoj časopis.

Maščevanje razočarane žene

V Debrecinu je ločenega natakara nekega jutra presenetilo nenavadno darilo. Pred vrati stanovanja je našel novorojenčka, ki se v njegovih neizkušanih rokah ni hotel pomiriti. Natakara je takoj osumil ženo, da mu ga je ona podtaknila in je najdenčka odnesel na policijo. Oblasti so zaslišale ločeno ženo, ki je priznala, da je kupila otroka med vožnjo iz Budimpešte za pet pengov od neke neznanke ter ga podtaknila svojemu možu iz maščevalnosti.

Sport

Kdo bo vodil napad »Maribora«?

Izvrstno moštvo »Maribora«, ki se je v zadnjih tekmah pokazalo v najboljši luči, ima v prihodnjih nedeljah rešiti še važno nalogo — absolvirati finalne in semifinale tekme za prvenstvo Slovenije. Stalni vodja napada je bil Hreščak I., ki je veljal za solidno, preizkušeno moč moštva belo-črnih. Moral pa je k vojakom in načelstvo nogometne sekcije ima kočljivo dolžnost, izpolniti njegovo mesto z novo »zvezdo«, kajti za odločilne nastope bo imel novi vodja napada le dva treninga proti SK Celju. Ako se bo obnesel, bo vprašanje rešeno, ako pa ne bo zadovoljil, ga bo treba zamenjati s poslednjim trenutkom in staviti na kocko izglede v odločilnih tekmah.

Kolikor poznamo razpoložljive rezervne moči »Maribora«, bi prišli v poštev trije resnejši kandidati. Nikakor se zasedba posameznih mest v posameznih delih moštva ne sme izpreminjati. Za srednjega napadalca pa bi se lahko porabilo ali bekovsko razpoložena Lazničko, ali v krilski vrsti izbornega Koniča ali na krilu vajenega Priverška. Vse druge kombinacije so izključene, največjo pogoško pa bi storilo vodstvo sekcije, ako bi iz krilske vrste ali od bekovskega para zamašilo vrzel napada. Kakor je težavno odločitev, vendar zaupamo, da bo načelstvo rešilo vprašanje v popolno korist belo-črnih in čast mariborskega nogometa.

Prvo kolo za državno prvenstvo v tenisu.

V nedeljo 28. t. m. pričnejo tekmovanja za državno prvenstvo v tenisu. V prvem kolu se srečata v Mariboru ISSK Maribor in Rapid, v Ptujju pa tamkajšnja klub. Prihodnje nedeljo se sestane zmagovalna teama prvega srečanja. Rapidov teniški odsek ima najsigurnejše izglede.

Atletik v Mariboru.

V nedeljo gostuje v Mariboru celjsko moštvo Atletik SK proti SK Rapidu. Tekmovanje med drugoplasiranimi kluboma Celja in Maribora bo vsekakor zanimiv sportni dogodek.

Službeno iz JNS.

Nedeljsko tekmo Atletik SK (Celje) : SK Rapid sodi g. Nemeec, stranska sodnik Ermenec in Fašing.

Dunaj : Praga.

Dne 5. maja bo dunajska reprezentanca odigrala poleg medmestne tekme Zagreb - Dunaj tudi medmestno tekmo Dunaj : Praga. Češkoslovaška pa bo istega dne nastopila v meddržavnih tekmah proti Švici v Lausanneu.

Klobuk v moderni dobi

Klobuk je igral v zgodovini vedno važno vlogo. In tudi še sedaj. Najnovejši dokaz za to je, da je n. pr. turški diktator in reformator, Kemal paša, kratkomalo izdal ukaz, s katerim je prepovedal fese in zahteval, da morajo vsi moški nositi klobuke.

Važno vlogo igra klobuk tudi v sedanjih perzijskih zgodovini. Perzijski šah Riza Pehlevi, je uvedel namreč za vse svoje državljane enako modo za klobuk. Šel je torej še korak dalje kakor njegov tovariš iz Angore, ki je dovolil poljubno obliko ali barvo klobuka. Riza Pehlevi namreč hoče, da nosijo vsi Perzijanci enak klobuk: ministrski predsednik, dijak, vojak, trgovec, kmet in delavec. Kdor se temu ne bi hotel pokoriti, je v nevarnosti, da ga takoj aretirajo.

Šah je celo sam izdelal model za novi klobuk, ki je brez krajinikov. Hotel je namreč s tem preprečiti invazije klobukov iz Evrope: Poprej v Perziji običajni turban pa smejo nositi sedaj samo še gotovi duhovniki, morajo pa napraviti poprej poseben duhovniški izpit, ako hočejo dobiti za to dovoljenje. Šah pa jim lahko potem predloži v rešitev še sporno vprašanje, ali naj Perziji svoj »narodni klobuk« pri pozdravljanju snamejo z glave ali pa ga obdrže na glavi, kakor turban. Turban v Perziji imajo torej vladajoči svoje skrbi.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 58

»In na vse zadnje, kaj me briga!« je zagodrnjal. »Naj le vse zgore, samo da bi ugasnil peklenški plamen, ki mi razjeda prsi!«

Naenkrat pa je ves prebledel.

Njegove oči so se izbulile ter se z izrazom čudnega pijanstva uprle v nekaj strašnega, kar je moral videti tam zunaj.

»Oh!« je zajecjal, »to ni mogoče! ... Blaznim! ... To ni res! ...«

Prizor, ki se mu je odkrival, je moral biti strašen, kajti veliki inkvizitor beneški je trepetal ter se oprijemal težke tkanine zastora, da ne bi padel na tleh...

Tam spodaj, pred njegovimi očmi, se je bil odigral nagel prizor, ki mu je posvetil ogenj nebes, ki je švigal po temi oblakov.

Sredi Velikega kanala se je bilo pokazalo dvoje glav nad valovi! ...

Dvoje človeških glav!

Ta dva človeka sta se pognala na vrh in zlezla v gondolo...

Eden izmed njiju je pričel krepko veslati; gondola je zbežala v neviht!

Nato se je zgrnil nad vsem tem globok mrak.

Dandolo je prestrašeno zakričal, zamrmral neko me ter padel brez zavesti vznak po tleh.

Ko se mu je vrnila zavest, se je videl obdanega od kopice slug, ki so ga bili prenesli na posteljo in so skrbeli okrog njega.

Takoj je vstal.

»Ne vznemirjajte se. Samo v glavi se mi je bilo zavrtelo. Pustite me samega.«

Služabniki so se hiteli pokoriti ukaz.

Dandolo je sedel k mizi, naslonil glavo v obe dlani in zamrmral:

»Kaj naj storim? ... Njemu? ... Kaj bo storil on? ...«

Bil je bled kakor smrt, in trepetal je, kakor v najhujšem mrazu.

Strašno, nerazumljivo vprašanje je z grozečo jasnostjo vstajalo v njegovi duši.

Dandolo je bil spoznal Rolanda.

Čutil je, da je izgubljen, ako ga ne zagrabi.

Naenkrat pa je vstopil sluga, ki ga je vzdramil iz te tesnobe.

Svetlost, je dejal možak, njegova ekselencija generalni kapitan Altieri je tu in nujno prosi za pogovor z vami!

Dandolo je dal znamenje.

Nekaj trenutkov nato je stal Altieri pred njim.

Dandolo je bil napravil z največjim naporom ravnodušen obraz.

»Izvedel sem vašo novico.« je dejal Altieri.

»Prinašam vam jo brez odlašanja: Roland Kandiano je ušel iz ječe.«

Dandolo je z naporom vse svoje umetnosti napravil silno presenečen obraz.

»Ušel! Vi ste ob pameti! Iz beneških ječ se ne uhaja kar tako.«

»In vendar je res!« je dejal Altieri s svojim običajnim mračnim glasom. »Davi bi bili morali obglaviti razbojnika Skalabrina. Toda ušla sta, obadva skupaj. Prišli so na to, da je Roland izgrebel rov, ki vodi iz njegove celice v Skalabinovo. Gotovo sta se bila dogovorila; ko so prišli na Most vzdihljajev, je stražni poglavar zapazil, da človek, ki so ga vodili na morišče, ni bil Skalabrino, nego Roland Kandiano!«

»To je neverjetno! ...«

»Pravim vam, da je tako!« je povzel Altieri, naporno sopeč. »In to, kar je sledilo, je strašno.«

Nenadoma se je prikazal Skalabrino, s tako ogromno kamenito ploščo na glavi, da bi jo bila dva navadna človeka komaj vzdignila. Izkoriščaje osuplost stražnikov in grozo, s katero jih je navdala strela, ki je udarila v most, je ulomil s svojo ploščo okno poslednjega vzdihljaja. Obadva sta skočila v kanal. To

so mi pripovedali. In to so videli stražniki, krvnik in duhovnik. Če mi ne bi bili potrdili vsi ti ljudje, tudi jaz ne bi bil verjel. Toda kaj pomeni vse to! Resnica, strašna resnica je, da je Roland Kandiano svoboden! ...

»Svoboden! ...«

»Da, svoboden! In prišel sem, priteknel sem, da vprašam vas, očeta Leonorinega, vas, velikega inkvizitorja, vrhovnega poveljnika naše policije: kaj namerjate storiti? ...«

Dandolo je prešinil silen stresljaj.

Zdaj je vstajalo pred njim še to vprašanje! ...

In to pot ne več v tajnem zavetju njegove lastne vesti! ...

Pred njim je stal človek, ki mu ga je zastavljala naravnost, z nekako naperjeno zagrizenostjo.

Kateri človek? ...

Altieri! ... Mož Leonore! ... Gospodar njegove hčere ... zaročenke Rolanda Kandiana! ...

»Kaj hočem storiti?« je zajecjal Dandolo.

»Človek bi dejal, da se obotavljate!«

»Ne obotavljam se; ves poražen sem, nič drugega. Novica je tako nepričakovana, da bi se mi zdela plod blaznosti, če mi je ne bi povedali vi sami.«

»Da!« je dejal Altieri s temnim glasom. »Zares je v vsem tem nekaj blaznega.«

Drugič bom vedel kaj se pravi, biti velikodušen. Bolje bi bilo ... takrat, ko smo imeli Rolanda Kandiana v rokah ... bolje bi bilo, da bi ga bili ...

Srdita gesta je izrazila konec Altierijeve misli.

»Toda,« je povzel, »zlo se je zgodilo. Zdaj gre za to, da ga popravimo. In to je vaša stvar. Dajte iskati po vseh Benetkah. Naj zapro Sidski pristan. Naj nadzorujejo vsako ladjo, ki bo odplula. Izkratka, ukrenite vse, kar je potrebno. Kajti,« je dodal ter obenem prebledel, »če se ne motim, se s to uro začenja med nami in med Rolandom Kandianom dvoboj na življenje in na smrt. Na delo, gospod veliki inkvizitor — brž na delo!«

(Nadaljevanje sledi!)

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in sejalne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5--

Mali oglasi

Zenitve, dopolnjevanje in oglebi trgovskega ali robljanskega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10--

Otroški vozček
dobro ohranjen na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 880

Pred nakupom motorjev
si oglejte ravnokar dospelih najboljših modernih izdelanih belgijske znamke FN pod garancijo, kateri uporabljajo na 100 km 2 1/2 l bencina in 0.15 olja. Justin Gustinčič, mehanična delavnica in trgovina, Maribor, Tattenbachova ul. 14. 807

Desinekoljo stanovanj
proti stenam prevzema po nizki ceni in temeljito čistilnica »Diverzon«. Cankarjeva ul. 14, tel. 401. 811

Hlito,
poceni in dobro popravlja čevlje vseh vrst samo Brzopodplata, Maribor, Tattenbachova 14. 778

Mirni zakonski par,
brez otrok, išče stanovanje, obstoječe iz sobe in kuhinje, ali iz večje sobe s štedilnikom. Pismene ponudbe na upr. pod »Než. Frid.«. U

Dobro ohranjeno
že rabljeno decimalno tehtnico kupi uprava »Večernika«. U

Kuhinjska miza
rabljena, ceno na prodaj. Vprašati Matistrova ul. 16 I., vrata 6. U

Pozor!
Prodaj čebelnjak z osmimi koši in pavljonom za devet družin čisto nov. Betnavska cesta št. 1, Maribor. 871

Iščem zdravo dekle
poštenih staršev, za pomoč v gospodinjstvu, in ki bi imela veselje do dveh otrok. Plača po dogovoru. Vstop 1. maja. Naslov pri upravi (»Jutra«) »Večernika«. 872

Fotografiram vse,
Domači, industrijski in sportni posnetki. Nove prenosljive svetilne naprave. Najmodernejši aparati. Fotografije zopet odprte. Cene solidne. Fotomayer, Gosposka 39. 463

Velika zaloga kuhinjske posode,
hišne in kuhinjske potrebščine vseh vrst. Vsaki gospodinjki znana prvovrstna emajlirana posoda znamke »Herkules« iz tovarne Sphinx. la, aluminijevo in litoželezno postekleno posodo. Nadalje mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. Tehnice za kuhinjo in meropreizkusne za trgovce z uteži, Rižeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za ogleje, pepel in smeti, Sita, deske za testo in valjarje. Likalnice. Razne oblike za vsakovrstno pečivo. Kutije za specerijo in dišave. Kotličke in šibe za snog. Kotličke za polento iz kotlovine. Solnike, mlečne vrčke, cedila za juho, čaj, testo in salato. Vedrice, umivalnike in vrče. Nočne posode. Stiskalnice za ocvirke in krompir. Samovare »Phobus« in druge vrste. Škafje okrogle in ovalne. Lonce za kuhanje perla in perlinice. Jedilno orodje vseh vrst. Jedilne servise iz porcelana. Krožnike iz porcelana in kamenine. Umivalne garniture in vse vrste steklene robe. Potne pletene košare in cekarje. Postrežba točna in solidna! Cene konkurenčne! Albert Vicel, Maribor, Glavni trg št. 5. 334

Tehnična pisarna
mestnega stavbenika in obl. pooblaščenega stavb. inž. Viktor Accetto, Maribor, Kosarjeva 41. — Načrti. — Proračuni. — Nasveti. — Cenitve.

Blago za pomladanske plašče
v veliki izbiri in najceneje nudi tvrdka: I. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 720

Kdo odda stanovanjsko hišico
v delavski koloniji proti povračilu stroškov naj se javi Frankopanova ul. št. 8 I., vrata 5. od 14. ure naprej. 878

Vrtnice,
visoke in nizke ter plezalke, ciprese, ribizel, špargelnove sadike, cepljene breskve, razne zelenjadne sadike ter kompostno zemljo za presajanje cvetlic dobite vedno v vrtnariji Ivan Jemec, Razlagova 11. 679

Kavcije zmožen trgovec išče službo
potnika ali inkasanta za Maribor.
Ponudbe pod »Kavcije zmožen« na upravo »Večernika«. 828

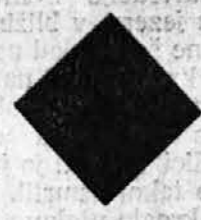

PARNA PRALNICA
pere moško perilo kot novo!
Telefon 480
Centrala: Frankopanova ul. 9.
Podružnica: Vetrinjska ulica 7.

Svarilo!

Osebe, ki bi o meni slabo ali neresničeno govorile opozarjam, da bom proti vsakomur sodnijsko postopala.
881
ANICA VRHOVNIK.

Kralj Debeluh in sinko Debelinko

LEPA PRAVLJICA ZA MLADINO, KI JO DOBITE V UPRAVI »VEČERNIKA« MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Zahtevajte povsod »Večernik«!

PRINCESKO

ZVEZDANKO

ZVEZEK LIČNO VEZAN 12 DIN PRI UPRAVI »JUTRA« IN »VEČERNIKA« MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13